LIBRIS | We know books

Kenji Miyazawa

Piatra de foc și alte povestiri

Traducere, prefață și note
de Raluca Nicolae

ALICE BOOKS
2024

LIBRIS | We know books

Cuprins

Visarea, distanța și muzica universului (*Raluca Nicolae*) 9

Daliile și cocorul 25
Dragonul și poetul. 31
Violoncelistul Gorsh 37
Piatra de foc 61
Copilul gâștelor. 89
Generalul Son Ba-yu și cei trei frați doftori 103
Urșii din muntele Nametoko. 125
Luna narciselor 141
Zeul pământului și vulpea 153
Păianjenul, limaxul și bursucul 171
Restaurantul cu multe comenzi 189
Broaștele și șoșonii. 201
Ghindele și pisica sălbatică 217
Șoarecele nerecunoscător 229

LIBRIS | We know books

Daliile și cocorul

Pe coama dealului dintre grădini creșteau două dalii galbene, de înălțimea florii-soarelui, și o alta, ceva mai răsărită, cu o splendidă floare roșie în vârf.

Dalia cea roșie visa să se încoroneze cândva regină peste flori.

Mâniat, vântul de miazăzi îngrămădea pe pomi și pe flori stropi mari de ploaie și șuiera cutremurat de un râs ce sfâșia scaieții verzi și ramurile castanului pipernicit din deal, însă cele trei dalii trufașe abia dacă se sinchiseau, legănându-se ușor și strălucind parcă mai puternic.

Anul acesta, când șăgalnicul vânt de miazănoapte prinse să se tânguie din flaut urcându-și vaietele în cerul azuriu, părul sălbatic de la poalele dealului își fremătă îngrijorat crengile și fructele i se scuturară în grădină. Cele trei dalii însă nu încetau să surâdă cuceritor.

LIBRIS We know books

Una dintre cele două flori galbene șopti, mai mult pentru sine, scrutând spre miazăzi orizontul ce frângea în două cerul pal.

— Azi soarele cerne mai multă pulbere de lumină.

— Arăți mai palidă ca de obicei, îi spuse cealaltă dalie galbenă, uitându-se cu atenție la chipul suratei sale. Eu însă-s neschimbată, sunt sigură.

— Da, așa-i, spuse cealaltă. Dar tu, draga mea, se întoarse ea spre dalia roșie, arăți minunat astăzi. Ești toată o flacără vie, arzătoare.

Dalia roșie privi în sus, către cerul azuriu, și surâse, scăpărând în lumina soarelui.

— Ceva nu merge. N-o să-mi găsesc liniștea până ce întreg văzduhul nu se va înroși de flacăra mea. Of, of, of, ar fi putut să fie cu mult mai bine.

După ce soarele apuse și lumina amurgului de cristal galben pieri, dincolo de orizont se iviră stelele. Cerul era un imens abis de un negru-albăstrui.

— Pi-tri-tri, țipă un cocor din apropiere, proiectându-și umbra întunecată în lumina stelelor.

— Cocorule, zise dalia roșie, sunt frumoasă?

— Foarte frumoasă. Vai, ce roșie ești!

Pasărea dispăru în străfundurile întunecoase ale mlaștinii din apropiere, țipând ușor, și dădu cu ochii de o dalie albă, singuratică, înflorită acolo neștiută de nimeni.

LIBRIS We know books

— Bună seara!

Dalia albă surâse timid.

*

Norii de ceară de deasupra dealurilor se colorară într-un alb murdar. Soarele răsărea.

— O, exclamă surprinsă una dintre daliile galbene, ce frumoasă te-ai făcut! Parcă ai o aură roz.

— Da, într-adevăr, spuse și cealaltă, parc-ai fi strâns în jurul tău toate culorile aprinse ale curcubeului.

— Nu mai spune! O, dar sunt la fel de fără chef... Vreau ca tot cerul să fie roșu ca mine. Mi se pare că azi soarele cerne mai multă pulbere de aur.

Cele două dalii galbene rămaseră tăcute.

Din înserarea aurie se născu o noapte răcoroasă și proaspătă, de un albastru intens. Cocorul înaripat zbură grăbit pe cerul presărat cu stele.

— Cocorule, ce zici, nu-s oare mai strălucitoare?

— Mda, parcă...

Coborând în pâcla albicioasă din zare, cocorul îi mai șopti o dată daliei albe, cu o voce scăzută:

— Bună seara! Ce mai faci?

*

Stelele își văzură de mersul lor și, când ultima rază a Luceafărului se stinse, văzduhul se coloră în argintiu –

zorii unei noi zile. În dimineața aceea soarele răspândea peste tot valuri de chihlimbar topit.

— O, ce frumoasă ești! Aura ta este mult mai frumoasă decât cea de ieri.

— Ești într-adevăr splendidă! Uite, lumina îți ajunge până la părul de acolo.

— Da, știu. Dar tot nu-s mulțumită. Nu m-a rugat încă nimeni să fiu regină.

Cele două dalii galbene se priviră cu tristețe și apoi își ațintiră ochii spre dealurile dinspre apus.

Ziua aceea senină și fermecătoare de toamnă se apropia de sfârșit; roua căzuse și stelele se mai rotiseră o dată în drumul lor. Cocorul zbura liniștit pe cer.

— Cocorule, cum arăt în seara asta?

— Să vedem. Vai, ești superbă! Dar mi se pare că s-a cam întunecat...

Văzându-și mai departe de drumul prin mlaștină, cocorul îi dădu bineațe daliei albe:

— Bună seara! Ce noapte minunată!

*

Zorii mijeau și, în crepusculul violet, cele două dalii galbene o priviră pe cea roșie. Apoi își feriră speriate privirile și nu mai scoaseră o vorbă.

— Vai, vai, tot nu-i bine, zise dalia roșie. Cum arăt în dimineața asta?

LIBRIS | We know books

— Strălucitoare, desigur. Dar parcă nu mai ești la fel de roșie, glăsui una dintre daliile galbene.

— Atunci cum arăt? Hai, spuneți-mi! Cum, cum?

— Poate ni se pare..., zise cealaltă dalie galbenă, foindu-se încurcată, așa că mai bine să nu pui la inimă, dar parcă..., parcă ți-au ieșit câteva pete întunecate.

— O, nu! Nu mai cobi!

Toată ziua soarele străluci și merele din deal se rumeniră pe o parte.

Înserarea se așternu încet, iar întunericul deveni tot mai des. Venise noaptea.

Cocorul zbură pe cer, țipând „pi-tri-tri".

— Cocorule, cocorule! Mă vezi?

— Ăă, nu prea clar...

Cocorul își luă grăbit zborul spre mlaștină, zicându-i daliei albe:

— Este cam zăpușeală în seara aceasta, nu?

*

Începu o nouă zi. În lumina palidă, cu iz de mere, dalia roșie le zise suratelor sale:

— Spuneți-mi iute: cum arăt astăzi?

Oricât se străduiră daliile galbene s-o zărească, nu văzură decât ceva întunecat și neclar.

— Știi, e încă întuneric... Nu ne dăm prea bine seama...

LIBRIS | We know books

— Ba nu, spuneți-mi adevărul, zise dalia cea roșie printre lacrimi. Vreau să știu adevărul. Îmi ascundeți ceva, nu-i așa? M-am întunecat? Spuneți-mi, m-am întunecat?

— Mmm... Da, parcă. Dar poate că ni se pare...

— O, Doamne! Urăsc roșul cu pete negre.

Chiar atunci un bărbat scund, cu fața ascuțită și gălbejită, având pe cap o pălărie ciudată, cu trei colțuri, se apropia cu mâinile în buzunar. Dând cu ochii de dalia roșie, exclamă:

— Ia te uită, poartă semnul Secerătorului!

Și o smulse cu tot cu rădăcină. Dalia roșie era acum în mâinile sale.

— Unde te duci? Hei, unde te duci, surioară? strigară daliile galbene, zguduite de suspine. Nu ne părăsi! Unde te duci?

Glasul daliei roșii se frânse, pierdut în depărtare. Vocea îi era tot mai slabă, până când se șterse înghițită de murmurul plopilor de la poalele dealului. Soarele strălucitor se înălță drept, printre lacrimile daliilor galbene.

LIBRIS | We know books

Dragonul și poetul

Întrucât se apropia ora fluxului, dragonul Chanata se ridică din apa ce șiroia pe pereții peșterii. La gura grotei, soarele dimineții lumina stâncile zgrunțuroase de pe fundul mării. Pe ele lâncezeau câteva creaturi, unele roșii, altele albe.

Chanata clipi somnoros către apa albastră, ușor învolburată. Se uită apoi spre buza peșterii, la marea sclipitoare și la globul incandescent de la orizont, sălașul divin al soarelui.

— Ehei, de-aș fi liber, m-aș pierde în imensitatea mării... Aș zbura pe cerul azuriu și aș sufla arzător peste norii cei negri, tulburându-le liniștea. Dar iată-mă prizonier aici. Abia dacă mai zăresc ceva prin spărtura dinspre mare. O, Preamărite Rege Dragon, milostivește-te de păcatele mele și ridică-mi blestemul!

LIBRIS | Wakeup books

Cu o privire tristă, Chanata se mai uită o dată în grotă. Acum razele soarelui îi cădeau peste coada cufundată în apă, reflectând lumina în sclipiri albastre și albe. Deodată, din afara peșterii se auzi glasul unui tânăr. Dragonul se lungi să arunce o privire.

— Cinstite Chanata, mă aflu astăzi în fața ta din pricina soarelui de dimineață, care m-a trimis să-ți cer iertare.

Afară, pe pietrele acoperite de mușchi, stătea un tânăr bine îmbrăcat, cu un medalion la gât și încins la brâu cu o sabie lungă.

— Să-mi ceri iertare?

— Dragonule, ieri am luat parte la o întrecere de potriveli de stihuri și toată lumea m-a copleșit cu laude. Însuși Alta, cel mai mare poet din câți au existat, s-a coborât de pe jilțul său, s-a înclinat în fața mea și m-a îmbiat să șed pe locul de onoare. Înainte să se retragă în singurătatea munților înzăpeziți din răsăritul îndepărtat, m-a încoronat rege, cântându-mi nesfârșite strofe de imnuri de laudă, iar eu ascultam vrăjit frumusețea cântului, ca îmbătat de un vin tare. Mă simțeam stânjenit de toate vorbele acelea meșteșugite și de florile curgând râuri-râuri peste mine. Părăsind casa mărinimoasei mele gazde în puterea nopții și plimbându-mă prin iarba sclipind de boabe de rouă, pașii m-au purtat spre coliba mamei mele. O clipă, tronul zeului lunii se ascunse printre nori și totul se

LIBRIS | We know books

întunecă în jur. Uitându-mă în sus, am auzit o voce blândă venind dinspre Pădurea Miruda: „Tânărul Surdatta a furat cântecul de la bătrânul dragon Chanata, cel ferecat în peșteră. Azi, la întrecere, Surdatta s-a folosit de cântec, osândindu-l pe venerabilul poet Alta la viața însingurată din răsărit". Picioarele prinseră să-mi tremure. Nu mai puteam face niciun pas, oricât de mult m-aș fi străduit. Am șezut toată noaptea pe iarbă, cu capul zvâcnindu-mi de gânduri. Și cum stăteam eu așa, mi-am amintit deodată de zilele în care mă așezam pe stâncile de deasupra peșterii, fără să bag de seamă că te adăpostești înăuntru. Uneori mă fura somnul, ostenit de învățătură și potriveli de stihuri. Preacinstite Chanata, mâine o să-mi torn cenușă în cap și, îngenunchind în piața mare a orașului, o să te implor pe tine și pe cei ce se nimeresc în preajmă să mă iertați. Vei binevoi, venerabile învățător, cel ce ai zămislit acest minunat cânt, să mă ierți?

— Ce fel de imn a rostit poetul Alta în cinstea ta, înainte să-și îndrepte pașii însingurați spre răsărit?

— Eram așa de buimăcit de ce mi se întâmpla, că nu-mi mai amintesc întocmai minunatele sale stihuri, dar cred că sunau cam așa:

De-abia își fredonă vântul tulburele său cânt,
De-abia trecătorii nori în ceruri răsunară,
De-abia talazurile în al mării zbucium vuiră,

LIBRIS | We know books

Că tu, Surdatta, prins-ai a ne cânta.
Clarvăzătorule, trup al adevărului
Și al frumuseții lumii ce va să vie,
Lume după care aștrii cu dor oftează
Și pământul își cheamă formele
Întru însuflețirea întregii firi.
O, ziditorule Surdatta!

— Fie ca neprețuitul și nobilul Alta să-și găsească pacea acolo unde se află. Surdatta, cântul îți aparține, tot așa cum îmi aparține și mie. Crezi poate, Surdatta, că l-ai auzit pe când stăteai deasupra peșterii mele? Eu eram vântul și eram și norii, iar tu erai suflarea vântului și norii alungați de ea. Se poate ca însuși Alta să fi cântat cândva același cânt, fără ca măcar să știe. Și totuși vorbele lui Alta trebuie să fi fost deosebite de ale tale, precum și spusele tale sună altfel decât ale mele. Se poate ca și ritmul altul să fi fost. Așadar poemul îți aparține, Surdatta.

— Dragonule, aceasta înseamnă că m-ai iertat?

— Cine pe cine să ierte? Fiecare din noi este pe rând și vânt, și nori, și curgere de apă. Surdatta, de-aș putea ieși din grota aceasta, de nu te-ai teme de mine, tare mi-ar plăcea să te strâng în brațe și să-ți dau o părintească mângâiere. Lasă-mă măcar să-ți fac un dar. Întinde mâna!

Dragonul îi dădu o mică perlă roșie care strălucea cu o forță magică, luminată parcă de un foc lăuntric.